

BRON 3D

Hieronder is 'n foto van 'n deel van die skare op 26 Junie 1955 tydens die Kongres te Kliptown waartydens daar op die Vryheidsmanifes ooreengekom is:

BRON 3E

Hieronder is 'n uittreksel uit die Vryheidsmanifes:

DIE VRYHEIDSMANIFES

Ons, die mense van Suid-Afrika, verklaar hiermee voor ons hele land en die hele wêreld:

- *Klousule 1, **Die Mense Moet Regeer***, bevestig die reg van almal, ongeag ras, kleur of geslag, om te stem;
- *Klousule 2, **Alle Nasionale Groepe Moet Gelyke Regte Hê***, verleen gelykheid voor die reg, in skole, en verbied rassebeledigings;
- *Klousule 3, **Die Mense Moet In Die Land Se Welvaart Deel***, vra vir die nasionalisering van die myne, banke en nywerheidsmonopolieë, en dat alle mense gelyke ekonomiese en werksregte moet hê;
- *Klousule 4, **Die Grond Moet Verdeel Word Onder Almal Wat Daarop Werk***, eis die herverdeling van die grond, asook die afskaffing van enige beperkings op die bewegings van mense, toegang tot grond en die besit van vee;
- *Klousule 5, **Almal Is Gelyk Voor Die Reg***, beloof die afskaffing van aanhoudings of verbannings sonder verhoor, asook alle diskriminerende wette;
- *Klousule 6, **Almal Moet Menseregte Geniet***, waarborg vryheid van spraak, aanbidding en assosiasie, en onbevange vryheid van beweging;
- *Klousule 7, **Daar Moet Werk En Sekuriteit Wees***, erken die reg van almal op werk en op gelyke betaling vir gelyke werk, lê minimum werkstoestande neer, en beloof die afskaffing van kinderarbeid;
- *Klousule 8, **Deure Van Geleerdheid En Kultuur Moet Oopgemaak Word***, erken die beginsels van vrye, universele, verpligte en gelyke onderwys, beloof om ongeletterdheid uit te wis en onderneem om alle kleurversperrings op kultuur-, sport- en onderwysgebied te verwyder;
- *Klousule 9, **Daar Sal Huise, Sekuriteit En Gerief Wees***, belowe ordentlike huisvesting vir almal, die afskaffing van slumgebiede en omheinde dorpsgebiede, behoorlike mediese sorg vir almal, asook sorg vir bejaardes, gestremdes en weeskinders;
- *Klousule 10, **Daar Moet Vrede En Vriendskap Wees***, verklaar dat Suid-Afrika die regte van ander lande sal respekteer en wêreldvrede sal nastreef.

Die Vryheidsmanifes sluit soos volg af: *'Laat almal wat hul mense en hul land liefhet, soos volg hier saam met ons sê: vir hierdie vryhede sal ons, sy aan sy, regdeur ons lewens stry totdat ons ons vryheid verkry het.'*

ERKENNINGS

- Baker, C. *Russia 1917-1945* (Heinemann Educational) 1990
- Bartels, J et al *Shutters History* (Shuter & Shooters Publishers) 2006
- Bottaro, J. et al *Oxford in Search of History Grade 11* (Oxford University Press) 2006
- Brooman, J. 1992 *The Age of Excess* (New York ; Longman)
- Brazier, C. Racism: Shouldering Our Responsibilities (*New Internationalist Magazine*, March 1985)
- Culpin, C. *South Africa since 1948* (John Murray Publishers) 2000
- Downey, T. et al 2000 *Russia and the USSR 1905-1995* (Oxford; Oxford University Pres)
- Fiehn, T. 2005 *Russia and the USSR 1905-1941* (London; John Murray)
- Goonam, Dr *Coolie Doctor* (Madiba Publications) 1991
- Govender, S.P. et al *New Generation History Grade 11* (New Generation Publishing Enterprises) 2006
- Graves, F. et al *Moments in History* (Juta Gariep) 2006
- Johnson, W. M. *Black Hamites- Era of African Slavery and Slave Trade* (Paper delivered Bethune- Cookman College, USA)
- Kelly, N. 1996 *Russia and USSR 1905- 1956* (Oxford; Heinemann)
- Kelly, N. et al 1996 *The Modern World* (Oxford; Heinemann)
- Lane, P. 1978 *The USA in the Twentieth Century* (London; Batsford) Leadership vol 10 1991
- Meredith, M 2005 *State of Africa: History of Fifty Years of Independence*. (London; J. Ball)
- O' Callaghan, D. B 1974. *From Roosevelt and the United States* (London, Longman)
- Roberts, M 2001 *South Africa 1948-1994* (China; Longman)
- Robertson, J. 1986 *Russia in Revolution* (Oxford; Oxford University Press)
- Smith, N. 2000. *The USA 1917- 1980* (Oxford; Oxford University Press)
- Sunday Times: History Strikes Back At The British Empire* (September 2006)
- Waugh, S *Essential Modern World History* (Canale) 2001
- Woods. D. *Nelson Mandela The Illustrated Long Walk to Freedom* (Little Brown) 2001
- York, B. *The Soviet Union* (Harrap) 1983